

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies nonus et decimus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1925

X. Carmen De Miraculo Colyborum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72556)

HOMILIA
AUCT.
PHILOTHEO

Luc. 1, 6.

Matth. 15,
8.

Eleemosy-
na et
ieiunium.

B

ἡμῶν καὶ ἀπροσεξίαν, οὐ τοῦ Θεοῦ μακρόντοτος, καὶ⁴ οἱ ἅγιοι ἠλατιώθησαν⁵, μὴ γένοιτο· ἀλλ' αἱ πολλαὶ ἡμῶν ἁμαρτίαι⁶ ταῦτα πάντα διέφθειραν καὶ ἤργησαν, διότι οὐ πορευόμεθα ἐν τοῖς δικαίωμασι καὶ ἐντολαῖς⁷ τοῦ Θεοῦ ἄμεμπτοι, ἀλλὰ βέβηλοι καὶ ἁμαρτωλοὶ· ὦν πρῶτος εἰμι ἐγὼ, ὅτι ἐγγύζομεν⁸ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῷ⁹ στόμα καὶ ἡ καρδία πόρρω ἀπέχει ἀπ' αὐτοῦ, καὶ πορευόμεθα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πλάγιοι, καὶ ὁ Θεὸς πρὸς ἡμᾶς ἐν θυμῷ βλέπει πλαγίω¹⁰ καὶ ἡ ὑπεράπειρος εὐσπλαγχνία αὐτοῦ¹¹ σπλαγχνίζεται πρὸς ἡμᾶς διὰ προσβειῶν τῶν ἁγίων αὐτοῦ. Ἡμεῖς δὲ τί ἀγαθὸν ἐποιήσαμεν τῷ δοτῆρι τούτων¹² Θεῷ; δώμεν αὐτῷ ἐλεημοσύνην, ἵνα καὶ ἡμᾶς ἐλεήσει ὁ Κόριος, μάλιστα¹³ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ προτιμωμένοι τοῦτο ποιεῖν· νηστείας γὰρ ἁγίας ὁ καιρὸς καὶ καθαρισμὸς τῆς ψυχῆς καὶ ἁγνισμὸς¹⁴ τοῦ σώματος· καὶ¹⁵ καθάρωμεν ἑαυτοὺς μὴ βρωμάτων μόνον¹⁶ καὶ πομάτων ἀλλὰ παντὸς πάθους καὶ τὴν νηστείαν ἡμῶν συνηγμένην¹⁷ τῇ ἐλεημοσύνῃ¹⁸ κατεργαζώμεθα, τὴν δυναμένην¹⁹ ἀληθῶς ἀναβιβάσαι εἰς τὸν αὐτὸν²⁰ οὐρανόν· πτερόν ἐστιν τῆς

ἐδῆς ἢ ἐλεημοσύνη. Ἐὰν οὖν²¹ ποιῆς πτερόν, ἢ ἐδῆ σου οὐ πετάται. Ὅταν οὖν πτεροθῆ ἢ ἐδῆ, τότε ἵπταται εἰς τὸν οὐρανὸν εἰς τὸν ποιητὴν τῶν ἀπάντων παραστήσαι²²· ἐλεημοσύνην λέγω τὴν ὡσπερ ἄρμα πρὸς τὴν προσερχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα²³ δεκτὸν τῷ ποιητῇ ἀναφέρονσαν²⁴· ἔαν γὰρ νηστεύης τετραήμερον ἢ καὶ²⁵ ἑξάημερον — καλὸν²⁶ γὰρ²⁷ ἢ νηστεία, ἐὰν ἔχη τὸν αὐτῆς συνεργόν τὴν ἐλεημοσύνην — εἰπέ μοι· ἔαν γὰρ νηστεύης σήμερον καὶ παρέστη σοι πένης λιμῶ καὶ δίψῃ πιεζόμενος²⁸ καὶ μυριάς σε²⁹ ἰκετηρίας καὶ φωναῖς ἐπὶ ἔλεον προσκαλούμενος, εἴτα ἐπέλθῃ³⁰ κενὰς χερσὶ, τί³¹ σοι λοιπὸν ἢ νηστεία λογισθήσεται, εἰ μὴ μόνον τῆξις σώματος; λοιπὸν καιρὸς ἐστὶ σιωπῆσαι τὸν³² λόγον· ἀγαπήσωμεν παρακαλῶ τὴν νηστείαν καὶ τὴν προσερχὴν καὶ τὴν ἐλεημοσύνην, ἵνα ἄξιοι γενώμεθα προσκυνῆσαι τὸν Κόριον ἐν τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ ἀναστάσει· ἢς γένοιτο πάντα ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, ᾧ³³ ἢ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων³⁴· ἀμήν.

E

⁴ ἀπορίσματος οὐδὲ add. 3. — ⁵ ἠλατιώθησαν 3. — ⁶ αἱ ἡμῶν 3. — ⁷ ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικ. 3. — ⁸ ἐγγύζω μὲν 3. — ⁹ μετὰ 1. — ¹⁰ πλ. βλ. 2, 3. — ¹¹ αὐτοῦ εὐσ. 3. — ¹² τούτω 1. — ¹³ μάλιστα 2. — ¹⁴ τε add. 2, 3. — ¹⁵ om. 3. — ¹⁶ μόνων 1. — ¹⁷ συνηγμένη 1, 2; σὴνηγμον 3. — ¹⁸ τὴν ἐλεημοσύνην

3. — ¹⁹ δόξαμν 3. — ²⁰ om. 3. — ²¹ om. 1. — ²² αὐτὴν add. 3. — ²³ θυμία 3. — ²⁴ ἀναφέρονσα 1, 2, 3. — ²⁵ om. 3. — ²⁶ καλὸν 3. — ²⁷ ἔργον add. 3. — ²⁸ πιεζόμενος 3. — ²⁹ om. 3. — ³⁰ ἀπῆλθε 3. — ³¹ τίς 1. — ³² τὸ 1. — ³³ ὃ 3. — ³⁴ (τῶν αἰ.) om. 1.

X. CARMEN DE MIRACULO COLYBORUM

E codice Monacensi graec. 564. Cf. Comm. praev. num. 39.

Εἰς τὸν ἅγιον Θεόδωρον
ἐπὶ τῷ θαύματι τῶν κολύβων (1).

S. Theodoros

C

Ἄγνωμον οἶδα καὶ πλατὴν ὄφλον νόγον,
Εἰ σὸ μὲν ἡμᾶς νοστήμω αἴτω τρέφεις,
Ἄμφω καθηδόνοντι, πνεῦμα καὶ στόμα,
Ὡ δειπνοποιεῖ καρκοκέματος νέον,
Ἀθλητὰ Χριστοῦ, χοιστεπωνόμενον φύλαξ,
Δῶρον Θεοῦ τέλειον ἡμῖν ὑπόθετο·
Καὶ γὰρ ἄνοθεοι καὶ πρὸς ἡμᾶς ὁ χρόνος
Ῥέων καθέλκει τῶν κολύβων τὴν χάριν
Καὶ συντρυνφόμενοι τοῖς πάλαι συμφυλίταις¹.
Εἰ σὸ μὲν οὕτω καὶ διπλῆν τέφρην νέμεις,
Ἡμεῖς δὲ συγκλείσαιμεν ἐντρυνφῶν στόμα
Εἰς ἔθνον, εἰς τράνωσιν εὐχαριστίας,
Ἄγνωμοσύνης τοῦτό μοι τῆς ἐσχάτης.
Οὐκὸν σιγήσω, μὴ γραφῶ σκαιοῦ τρόπον,
Ἄλλὰ πλατύνω καὶ στόμα καὶ καρδίαν
Ἐρεῶσομαι τε σοῦς ἐφηνμίους λόγους,
Παρηγορῶζων, ὀρθμικὸς πλέκων κρότους,
Ἐνσῆτα καλλίδωρα φορμίζων μέλη
Ἐν ἐξαχόρδῳ κιθάρα (2) στιχορυγίας
Τοῖς ἐξελιγμοῖς ἀστατῶν τῶν ἁσμάτων
Ὀρχομένους τε ταῖς στρωφαῖς ταῖς τῶν λόγων

Ἐν πνευματικῷ σωφρόνους νοσησίφω.
Τὸ φροῖμιον γοῶν τοῦτο τῶν μελισμάτων,
Μελίσματα δὲ μέλωμαι παραντίκα.
Σὺν καὶ πάλαι ζῶν καὶ πατῶν, μάρτυς, γθόνα,
Κἂν οὐρανόφρων ἦσθα καὶ γῆς ἠγεμόνης,
Τυραννικῆς ἔθραναςας ὀφρός θράσος,
Ὡς ὑπεραβλῶν εὐσεβῶν θεσπισμάτων·
Καὶ νῦν ἐπαρθεῖς λῆξῃ εἰς ὑπερτέραν
Ζωηφόρον θάνατον ὡς θανάτῳ, μάκαρ,
Τυραννικῆς ἐπανασας ἀνοίας δόλον·
Ἐπερμαχῶν δὲ πάλιν εὐσεβῶν νόμον
Ταῖς νεκτερναῖς καὶ μόναις ἐποφίαις
Ἰσχὴν τοσοῦτον καθελὼν φραγαμάτων,
Καὶ τὸν δράκοντα τὸν σκολιὸν τὸν μέγαν,
Ἰουλιανόν, τὴν ὀφιώδη πλάσιν³,
Λόχμας κροβέντα τῶν σκοτεινῶν σκεμμάτων
Ἐτρωσας ἀθῆς εἰς κεφαλῆν ἀγρίαν,
Ἐξ ἧς τὰ λοξὰ βλαστάει βουλεύματα,
Ὡς ἐξελέγξας ταῦτα νηπίων μύθους.
Τάχα γὰρ ὀνοῦντά σε καὶ νῦν, ὀπλίτα,
Ἐγὼν μαλακὸν μαρτυρικοῦ θανάτου
Ἡ συμπληθῆς πρόνοια κινεῖ πρὸς μάχην·
Οὐκ ἀπὸ γῆς γύναιον ἐντρομον φορέξῃ (3)
Εἰς χηραμούς τε τοῦ δράκοντος εὐθύνει

vivus
tyrannum
devercal,
F

Isa. 27, 1.
nunc
Iulianum
dracōnem
istum

¹ ita cod., melius συμφυλίταις. — ² γο. φόντιν.

Wernsdorf.

(1) Amplum utilemque ad carmen de colybis commentarium scripsit G. WERNSDORF, Manuelis Philae carmina graeca (Lipsiae, 1768), p. 14-50. —

(2) Lyram suam ἐξάχορδον vocat, quia senariis iambis ludit. WERNSDORF. — (3) Eusebiam intellegit.

Ῥόστην

cibum largiendo debellat.	Ῥόστην τε πέμπει κινδυνεύοντος λάχους Ἐκ τῶν δράκοντος ἀνορέστων χαρμάτων · Κἄν ἰὼν εἰσέπτυσεν ὡς εἰς καρδίαν Τῶν εδοσεβοῦντων, τὰ σίτα καταχρήσας · Στήριγμα καὶ γὰρ ἄτος ἐστὶ καρδίας · Ἄλλ' αὐτὸς ἀντέπραξας ἀντιφάρμακα Πρὸς καρδιακῆν, ψυχικῆν μάλλον, λέμην Ἡ καὶ προφυλάγματι τῷ καθαροῖω Ἐξαπεκρούσω τὴν προσέειπονσαν βλάβην Ὡς ψυχικὸς κράτιστος ἀέσιτω μόνος. Καὶ πρὶν μὲν ἐντὸς τῆς παραδείσου γλόης Τὴν πρωτόπλαστον ἐγγροεῖονσαν φύσιν Φυτοῦ τε νηστεύουσαν ἐξ ὀλεθρίου Ὅφει παρέλκει πρὸς τροφὴν ψυχοτόνον, Σατὰν ὁ κρυπτός κρυφίως τὴν πλάνην. Καὶ νῦν δὲ πάλιν εἰς παραδείσον νέον (Ἡ κλήσις ὑπέγραψε τὴν ἐκκλησίαν, Ἥσπερ φυτογενὸς ἦν ἡ θεάνθρωπος λόγος ·) Νηστείαν ἐξασκούντας, εδοσεβῶν λάχος, Ὅφει δόλιος ἐξαπατῆν ἐρπύσας, Ἀποστάτης τε καὶ πεσὼν εἰσοφόρος, Ἀρησίχριστος καὶ θρασὺς ἀντιστάτης, Ἐπὶ τροφὴν καθεῖλεν ἠλισγημένην Ἀπρηροεμένην τε τοῦ φυτοῦ πλέον. Ἄλλ' εἰς μάτην ἔρχαντο ὁ στρεβλὸς δράκων Πιστοὺς φάγειν μάλιστα, κἂν δοκῆ τρέφειν · Καὶ μαρτυρικῆ ὄψινται παντευχία Καὶ βάλλεται χαμάς καὶ χοῦν ἐσθίει, Τροφὰς γενεὰς καὶ μισαράς ἐκτόπως Αὐτὸς τὰς αὐτοῦ, δαιμόνων πανδαισίαν, Πιστοὶ δ' ἐπεντροφῶσι τοῖς θεοσδότοις.	Τῷ πατριάρχει τῷ θεατῆ τῶν ξένων; Καὶ πῶς τυποῦται πρὸς θεὸν τοῦ μάρτυρος; Ὡς ἄγγελος φαίμεν εἰς θνητὴν θέαν Ἀνθρωπόμορφος ἢ τῆ γραφῆ πεπεισμένοι, Ἄλλος ὢν, ἄσαρκος, εἰς ἕλης πάχος. Φανταστικὸν δὲ τῆς ψυχῆς αἰθῆς μέρος Εἰς ἀντίληψιν πῶς ἐγείρει τῆς θέας; Ἀφαις ἀλλοῖς ἀλλοῖν δεδραγμένοις Καὶ συγγενεῖ πῶς τῆ λαβῆ διωπίσας, Ἀδιέπνιστος ἀπαθῶς, ἂν τις φράσῃ · Ἐνζωγραφηθεὶς ταῖς ἀσωμάτοις κόραις Ὡς ἐντυπῶνται καὶ πρόσωπα σαρκίνας · Καὶ τῷ κατόπτρῳ δίχα κινῶνται πάθος · Πάθος δὲ καὶ κίνησιν ἐκτροπὴν λέγω. Πλήρ' ἀπὸ γῆς δίδωμι τοῦτους τοὺς λόγους · Θεὸς γὰρ οἶδε καὶ Θεοῦ μάρτυς μόνος, Ἀποστολικὴν ὡς μιμήσωμαι φράσιν, Εἰ σωματικῶς, εἴτε σώματος δίχα, Εἴτ' αἰθῆς ἄλλως ἐκτελείται τὸ ξένον Μεταρσίως τε πῆσις ἀελλοδόμος. Ὅδ' ἀπορίαν τῆς τροφῆς στεροῦν λύσας Ἐδέσματος τάχιστα τῆ παρενέσει, Ἐκεῖνος ἐκλῶσαιτο καὶ ταύτην δέσιν Ἴστων δ' ἀράχης ὡσερ ἐκ λεπτῶν μύτων, Ἄν ἐμφανισθῆ καὶ πάλιν τοῖς ἀξίοις. Ἄλλ' ἵνα θαυμάσαιμι τὴν τροφὴν πλέον (Καὶ γλώσσα καὶ τοῦς ἐντροφῆ γὰρ τοῖς λόγοις), Ζιζάνια μὲν τοῖς καθαροῖς σίτοις Ἄνηρ ποτηρὸς ἐμφυτεύει λανθάνων · Μάρτυς δ' ἀγαθὸς ὑπὲρ ἄνδρας τοὺς κάτω Ἵπεκαθαίρει τὰς ἀκάνθας τῶν σίτων Εἰς βροσίαν ἐπρόσσιτον εδοσεβεστέροις. Ἐἰς ἄρτον ἐμβάλωμεν αὐτοῦ τὸ ξέλον · Ἰουλιανοῦ τάχα πατέρων λόγος · Καὶ νῦν τὸ τέκνον πατρομιμῆτως λέγει · Βαῦλό μόνωσμα τμητικῶν ὑπὲρ ξέλον, Ἵπὲρ μάχαιραν, ὑπὲρ ἀκίδος βέλος, Ψυχὰς ἀναιροῦν οὐχὶ σώματα θλίβον, Εἰς χριστιανῶν ἄρτον, ὡς κατακτείνω · Ἄγκιστρον εἶδον τὸν μισμὸν καμπύλον, Δέλος (1) περιπέριαιμι τοῦτω τὸν σίτον, Ὡς ἂν ἀγρεύσω καὶ ψυχὰς καὶ τὰς γνάθους Τὰς ἐκ λιμοῦ χαυνοῦσας ὡς πρὸς τὴν πάγην · Θεόδωρος δὲ καὶ δέλος καὶ τὸ ξέλον Καὶ σύμπαν ἀπλῶς ἐξασαστῆ τὸ τρέχον Καὶ ῥέται ποθοῦντας ἐκ τοῦ κινδύνου · Λύκον τε λύσσαν ἐξελὼν τοῦ ποιμνίου, Ἀλώπεκα δ' αὖ ἐκ λέοντος κρυφίνων, Τὸν ἐξ ἀνακτος σιτοκάπηλον νόθον Ἐπατάλευσεν, ἐξελέγξας τὸν δόλον · Ὅνον δ' αὖ ἐκ λέοντος ἄνον δεικνύει (2), Δόλον τινάξας τὴν καλόπτουσαν σκέπην · Ὡς πρᾶγμα καὶ πλάσμα τοῦ μύθου βλέπω. Αἵματος ἀνῆρ καὶ δόλιος εὐρέθη Ὡς καὶ φονετῆς ἅμα καὶ δολοπλόκος, Θεῶ βδελυκτός, πρὸς δὲ καὶ Θεοδώρω · Ποτὲ κρεουργῶν, πάγας ἄλλοτε πλέκων Σίτον τε κόκκον τῆ παρῆδι συνδέων, Ἄνδρας ἀγρεύσων, οὐ πτέρυγας ὀρνίθων. Ἄλλ' ἢ παρῆς μὲν ψαλμικῶς συντεταίβη Τῆς μαρτυρικῆς δεξιᾶς τῆ συντάσει, Πτηρὰ δ' ἐλήθη τῆς πάγης καὶ τῆς πλάνης	CARMEN
Psalms. 104, 15.		2 Cor. 12, 3.	
B		alimento- rum inopiae medetur	
Dan. 6, 16; 14, 31, 36. Velut Habacuc	Ἐτι λέοντων εἰς βαθὴν λάκκον πάλαι Τὸν Δανιὴλ πρὸς βροσίαν ἀπερομιμένον Ἄσιτον αὐτὸν Ἀββακοῦ φακῶ τρέφει, Καὶ τῶν λέοντων ἐκφυγόντα τὰς γνάθους, Ἄρθεῖς ἐναέριος ὁ ξηνοτόρφος Ἐκ τῶν Σολύμων εἰς Βαβυλῶνος γθόνα. Καὶ νῦν βόθρω λέοντος ἐγκλεισμένους Καταπιεῖν μέλλοντος αὐτοῦς ἀτίκα Τοῦς εδοσεβεῖς πενωπίας ἀληθῆς τρέφει. Πλήρ' ἀντὶ φακοῦ σίτον ἐφθόν προσφέρει, Ὡς πτηρὸς ἦκον ἄπτερός τις μακρόθεν, Καὶ ῥέται τοὺς ἄνδρας ἐκ θηρῶν ὄδον · Λιμοῦ τε καὶ λέοντος, ἀνθρωποφθόρου. Ὡς δ' ἂν ὁ Χριστὸς ὁ τροφὴν πᾶσι βρώων Χιλιάδας ἔθροφεν αἰσίτους τότε Ἀντοσχεδίους πέμμασι καὶ κριθίνοις, Καὶ Χριστόμαρτυς ὄδε μωριστάς Δείπνοις κολύβων ἀνθετοίμοις ἐκτρέφει, Ὡς ἐκ πυροῦ στέατος αὐτοῦς φομίσας · Καθηδόνει γὰρ τὴν τροφὴν ταῦτα τρία, Ἐστιάτωρ, ἐνδεία, μύσους ἀγρότης. Καὶ πῶς ὁ μάρτυς (ἀποθῶ πρὸς τὸ ξένον), Ἐξ Ἐδχαίτων ἄστου τῆς Βυζαντίδος Ἐν ἀκαρεῖ πέφθακεν αἰθεροδόμος, Ἐξ ὀθανοῦ δὲ μάλλον εἰς τὸ γῆς βάθος; Ἐν σώματι μῶν; ἀλλὰ σαρκὸς ἐξέβη Καὶ τῆς ἕλης λέλυτο τῶν προσαμμάτων · Ἄλλως τε παχὺ καὶ καθολικὸν τὸ βροῖος Καὶ ἀρξ ἁμαθῆς ἐστὶ τῶν πετασμάτων. Ψυχῆ δὲ γυμνῆ; καὶ τοῦτο φοικτὸν πάλιν · Καὶ πῶς ὁ ὀρατῆ τῶν ἀλλῶν λεπτότης	Matth. 25. Ierem. 11, 19. F et astutus fraudes dirimit.	
Byzantium advolans		Psalms. 5, 6. Psalms. 124, 7.	

³ ita cod., lege καταχρήσας. — ⁴ ὁ cod. — ⁵ δ... cod. — ⁶ Kurtz, ὅπως cod. — ⁷ Wernsdorf, ἀθρο-

πόμορον cod. — ⁸ σαρκικῶς cod. — ⁹ ita cod., f. θεομάχος Wernsdorf.

(1) Obsoletum neque in lexicis reperendum vocabulum pro δέλω. Mentionem tamen eius Novembris Tomus IV.

facit Eustathius ad Iliad. B, p. 235. WERNSDORF. — (2) AEsopi Fab. 333.

11 Πτηρῶν

CARMEN	Πτερὸν φοροῦντα τοῦ νοῦς διηρμένον. Κόνειον (εἴπης) ταῖς τροφαῖς ἐμιμνέει Εἰδωλοθύτων κνίσσαν αὐτό τε στέαρ Εἰς ψυχικὸν θάνατον, οὐχὶ σαρκίον· Ἀντίδοτον δὲ δραστηκὴν ἀντεισφέρει	Ἵθην κατοποῦσά σε πυρὸς ἐν μέσῳ Ἵς ἄρτον ἡδύ, ὡς σίτον τῆ δεσπότη Οἱ σιτοποιοὶ μαρτυρικῶν σαρκίων. Ναὶ καὶ χάρις σοὶ δεξιῶν σιτισμάτων, Ἵς εἰς ἔρημον καὶ τροφῆς ἀκαρπίαν Μᾶνα γλυκάζον οὗτος ὁ τροφεὺς σίτος Ἰσραηλίταις φηγάσιν Αἰγυπτίου Νέον Φαραὼ καὶ διώκτον προσφάτου· Ἵς ἀγγέλων τὸν ἄρτον ἐξ ἰσαγγέλου Τοῦ μάρτυρος δειπνοῦσιν αὐτοὶ τὸν σίτον.	D
Dan. 14, 27.	Σοφῶς ὁ μάρτυς καὶ φρονεῖ τὸν φόνον Καὶ παττάλω πάτταλον ἐκκροῖει φθάσας (1). Ἡ μὲν τύραννος καὶ θρασυδείλος φθᾶσι Ἵς ἐξ ἐνέδρας νυκτομάγειν ἐσκοπεῖ· Καὶ μὴν ὁ κομψὸς οἶδεν ἐκ συγγραμμάτων Οὐ βασιλικὸν τὴν κλοπὴν τὴν τῆς νίκης (2). Ἀντιστρατηγεῖται δε τῷ στρατηγῆτι Ἐν νυκτεριναῖς, πλὴν σοφαῖς, εὐτολμίας· Τηρῶν τε τὸν τύραννον ἐς κράτος τρέπει.	Φθάνει γεωργεῖν εἰς ἑκατόν, ὡς γράφει, Τὸν σωστικὸν τε καὶ χρυσοῦν ὄντως στάχην Ὁ σίτος οὗτος ὁ γλυκὺς οἶον σπόρος, Τοῦ μάρτυρος σπειραντος εἰς ζῶσαν χθόνα, Τοὺς ἐκφυγόντας ἄρτον ἐβδελυγμένον Δρεψαμένους τὴ πίστει εὐκαρπίαν. Ἵς τὴν τράπεζαν τοῦ Ναβουχοδονόσορ, Ἵς Ἀντίχον τὰ σπύδα καὶ κρέα, Οὐχ ἑπτὰ καὶ τρεῖς, ἀλλ' ὑπὲρ τρισμυρίους Παραβάτων φερόντο δειπνοποῖται, Παραβάτην καὶ τήρδε τῶν εἰθιμῶν, Δαιτυμόνης κληθέντες ἀνελευθέρως, Σοῦ, μάρτυς, ἐξάγοντος αὐτοὺς τῆς λύμης.	Luc. 8, 8:
Sophista fabularum amator interpella- tur.	Τάχα, σοφιστά, προσκωνητὰ τῶν μύθων, Ἐρμού θεοῦ σοῦ τὰς κλοπὰς ἐκμανθάνεις. Καὶ τοῦ Διὸς σοῦ τὰς νόθους μεταπλάσεις. Ἀμειβεται γὰρ, ὡς φηρεῖ τὰς παρθένους, Εἰς κνίκον ἢ καὶ ταῦρον ἢ χρυσοῦ χροάν· Σὺ δ', ὡς φηρεῖς φεῖ ἀνοτάτας καρδίας, Ἵς βασιλεὺς ἡμειρας εἰς σιτοπράτην,	Ἵς τὴν τράπεζαν τοῦ Ναβουχοδονόσορ, Ἵς Ἀντίχον τὰ σπύδα καὶ κρέα, Οὐχ ἑπτὰ καὶ τρεῖς, ἀλλ' ὑπὲρ τρισμυρίους Παραβάτων φερόντο δειπνοποῖται, Παραβάτην καὶ τήρδε τῶν εἰθιμῶν, Δαιτυμόνης κληθέντες ἀνελευθέρως, Σοῦ, μάρτυς, ἐξάγοντος αὐτοὺς τῆς λύμης. Ἵς τὴν τράπεζαν τοῦ Ναβουχοδονόσορ, Ἵς Ἀντίχον τὰ σπύδα καὶ κρέα, Οὐχ ἑπτὰ καὶ τρεῖς, ἀλλ' ὑπὲρ τρισμυρίους Παραβάτων φερόντο δειπνοποῖται, Παραβάτην καὶ τήρδε τῶν εἰθιμῶν, Δαιτυμόνης κληθέντες ἀνελευθέρως, Σοῦ, μάρτυς, ἐξάγοντος αὐτοὺς τῆς λύμης.	Dan. 1, 8; 2 Maccab. 7, 1.
B	Τοῖς σκηρικοῖς ἔμπαλιν ὡς ἔβριστέος. Ἵς ἐκδύει σὲ τὸ προσωπεῖον, τάλαν, Εἰς στρατιώτης τὸν πολὺν βασιλέα. Καὶ ποῦ στρατεύματά σου, καὶ πικρὰ ξίφη; Δορυφορία ποῦ περιτρέχουσά σε; Πῶς οὐκ ἐδονήθησαν ἀντισχεῖν, φράσον, Ἵς παρὰ τὸς ἀπὸ γαλήνῃ ὀπλίτην Καὶ σῆς τινάζαι τοῦτον ἀρχῆς μακροῦθι; Γνωθὶ τὸ καινὸν κᾶν μόλις, ἀποστάτα, Ἵς παρβασιλεὺς Ἰησοῦς, ὃν ἔβριστας, Ἵς ὑπὲρ βασιλεῖς καὶ στρατιάς ἰσχύει· Αὐτοῦ μαχητῆς καὶ γὰρ ὁ στρατηγῆτης. Φλίφαρε, δεῖξον τοὺς νομεις σου τῶν σίτων Καὶ τοὺς σπορεῖς σου τῶν μύθων καὶ πλασμά- των,	Ἵς τὴν τράπεζαν τοῦ Ναβουχοδονόσορ, Ἵς Ἀντίχον τὰ σπύδα καὶ κρέα, Οὐχ ἑπτὰ καὶ τρεῖς, ἀλλ' ὑπὲρ τρισμυρίους Παραβάτων φερόντο δειπνοποῖται, Παραβάτην καὶ τήρδε τῶν εἰθιμῶν, Δαιτυμόνης κληθέντες ἀνελευθέρως, Σοῦ, μάρτυς, ἐξάγοντος αὐτοὺς τῆς λύμης. Ἵς τὴν τράπεζαν τοῦ Ναβουχοδονόσορ, Ἵς Ἀντίχον τὰ σπύδα καὶ κρέα, Οὐχ ἑπτὰ καὶ τρεῖς, ἀλλ' ὑπὲρ τρισμυρίους Παραβάτων φερόντο δειπνοποῖται, Παραβάτην καὶ τήρδε τῶν εἰθιμῶν, Δαιτυμόνης κληθέντες ἀνελευθέρως, Σοῦ, μάρτυς, ἐξάγοντος αὐτοὺς τῆς λύμης.	E
C	Πτηρὸς δράκοντος (3), Κελεοῦς, Τριπτολέμου, Δήμητραν αὐτὴν τὴν φίλην σιτοβροῦτιν· Μυστήριά σου δεῖξον ἐσκοτισμένα, Τροφονίον τε νυκτέρους καταδόσεις, Ἵς ἂν γελασθῆς ἐκ σοφῶν σου παιγνίων· Δεῖξω δὲ κἀγὼ τοῦ σίτου μοι τὸν δότην Καὶ νόχιον μῆσιν αὐτοῦ φωσφόρον, Ἵς ἂν καταισχύνω σε τοῖς ἐναντίοις Καὶ μῆσος ἀγνόητι καὶ πράξει πλάνην. Ἵς ἔτι τροφήσω τοῖς κολέβοις ἐν λόγῳ. Ἵς ὁ σίτος οὗτος ἄρτος (ὁ γὰρ ἄλλων λέγει) Καὶ ψυχικὸν στήριγμα καὶ τῆς καρδίας Εἰς πίστιν ὀρθήν, εἰς καθαίρεσιν πλάνης Καὶ θανατοῦσης ἔκλυσιν λιμαρχόνης· Ἵς καλὴ μάρτυς, δειπνοποιεῖ χάρις, Ἵς ἐκείθεν ἴσως ἐξ ἑαυτοῦ μανθάνεις Τὸν σίτον ἔπειν ἐν φλογὶ τῶν ἀνθρώπων (4) Εἰς βροῶν, εἰς ἡδύσμα τῶν δαιτυμόνων,	Ἵς τὴν τράπεζαν τοῦ Ναβουχοδονόσορ, Ἵς Ἀντίχον τὰ σπύδα καὶ κρέα, Οὐχ ἑπτὰ καὶ τρεῖς, ἀλλ' ὑπὲρ τρισμυρίους Παραβάτων φερόντο δειπνοποῖται, Παραβάτην καὶ τήρδε τῶν εἰθιμῶν, Δαιτυμόνης κληθέντες ἀνελευθέρως, Σοῦ, μάρτυς, ἐξάγοντος αὐτοὺς τῆς λύμης. Ἵς τὴν τράπεζαν τοῦ Ναβουχοδονόσορ, Ἵς Ἀντίχον τὰ σπύδα καὶ κρέα, Οὐχ ἑπτὰ καὶ τρεῖς, ἀλλ' ὑπὲρ τρισμυρίους Παραβάτων φερόντο δειπνοποῖται, Παραβάτην καὶ τήρδε τῶν εἰθιμῶν, Δαιτυμόνης κληθέντες ἀνελευθέρως, Σοῦ, μάρτυς, ἐξάγοντος αὐτοὺς τῆς λύμης.	Latini Iuliano aequipa- ratur.
Psalms 104, 15. Colyba cibus eximius.	Ἵς ὁ σίτος οὗτος ἄρτος (ὁ γὰρ ἄλλων λέγει) Καὶ ψυχικὸν στήριγμα καὶ τῆς καρδίας Εἰς πίστιν ὀρθήν, εἰς καθαίρεσιν πλάνης Καὶ θανατοῦσης ἔκλυσιν λιμαρχόνης· Ἵς καλὴ μάρτυς, δειπνοποιεῖ χάρις, Ἵς ἐκείθεν ἴσως ἐξ ἑαυτοῦ μανθάνεις Τὸν σίτον ἔπειν ἐν φλογὶ τῶν ἀνθρώπων (4) Εἰς βροῶν, εἰς ἡδύσμα τῶν δαιτυμόνων,	Ἵς τὴν τράπεζαν τοῦ Ναβουχοδονόσορ, Ἵς Ἀντίχον τὰ σπύδα καὶ κρέα, Οὐχ ἑπτὰ καὶ τρεῖς, ἀλλ' ὑπὲρ τρισμυρίους Παραβάτων φερόντο δειπνοποῖται, Παραβάτην καὶ τήρδε τῶν εἰθιμῶν, Δαιτυμόνης κληθέντες ἀνελευθέρως, Σοῦ, μάρτυς, ἐξάγοντος αὐτοὺς τῆς λύμης.	F

¹⁰ δὴ Kurtz; γε cod.

(1) Πάτταλον ἐξέκρουσας παττάλω, Pseudo-DIOGENES, V, 15, LEUTSCH-SCHNEIDEWIN, *Corpus paroemiogr.*, t. I, p. 253. — (2) Οὐ κλέπτω τὴν νίκην dictum Alexandri magni. PLUTARCHI *Vita Alexandri*, c. 31. — (3) Nempe Cereris currus, quo vecta orbem terrarum obibat, alatis draconibus iunctus erat: *Geminus dea fertilis anques curribus admovit*, inquit Ovidius *Metam.*, V, 642. WERNSDORF. — (4) Ex tui ipsius corporis exem-

plo, cocti ac tostii a carnificibus, didicisti colyba coquere. WERNSDORF. — (5) Quod obsoletum praeceptum de sanguine et suffocatis non observaret graeci latinae ecclesiae exprobrabant. Cf. *Criminationes adversus eccl. latinam*, 47, COTELIER, *Ecclesiae graecae monumenta*, t. III, p. 504-505. — (6) Vix alium hic intellegi posse quam patriarcham latini ritus existimat WERNSDORF.